

Johannes Huntemann

**Oratio De Tutella Sacratissimorum Angelicorum Spirituum proficua, Festivalis
Prima in Celebratissima Universitate Concinnata ...**

Rostochi[i]: Richelius, 1652

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn739998323>

Druck Freier Zugang

d. Bodenk. (Dok. Nunkmann) 3 Kart.
mit 4 Blättern
P. U. Abstr. 1652.

ORATIO

DE

Tutella Sacratissimorum ANGE-
LICORUM Spirituum proficua,

FESTIVALIS PRIMA

in Celebratissima UNIVERSITATE
ROSTOCHIENSI Concinnata, in Auditorio Ma-
jori Præsente Rectore Magnifico, præsentibus Reveren-
dis Admodum, Amplissimis, Experientissimis, Excel-
lentissimis Dominis Professoribus; Verbi divini Mini-
stris; Philosophiæ & artium Magistris; ut & Nobilissimis
ac Præstantissimis Dominis Studiosis, publicè memori-
terq; recitata & ad summi nostri Dei nominis
sui celebritatem publicæ luci statim com-
municata.

JOHANNE HUNTEMANNO,
HANNOVERANO, SS. Th. & Phil,
Studiofo.

ROSTOCHI

Typis Johannis Richelii, Sen. Typogr,
ANNO c1o 1o6 LII.

NATIONIS
THURINGICÆ

ET

MISNICÆ

S.S. Theol. JURISPRUDENTIÆ
ET PHILOS.

*Eximiis, Nobilissimis, Præstantissimis,
Ornatissimis*

Dnis **STUDIOSIS** in inclyta
Academia **ROSTOCHIENSI**
Musis mecum operam navantibus

*Dnis Fautoribus, Studiorum meorum spectatoribus
ac Evergetis meis summè Colendis.*

Hancce Orationem FESTIVALEM PRIMAM
(quam publico sermone exhibebam) jam in lucem editam
in manifestum animi ergà eos optimè affecti inditium nec non in
in promotionem reliqvarum orationum, à me posthac
itidem publicè (Deo volente) decla-
mandarum.

submissè
offero & inscribo

AUTOR.

ALLOQUIUM.

MAGNÆ ICE DOMINE RECTOR

Admodum Reverendi, Excellentissimi, Amplissimi, Experientissimi, Clarissimi DNN. Professores omnium facultatum Doctores, Verbi Dei Ministri; Philosophiæ & artium Magistri; ut & Nobilissimi ac Præstantissimi omnium scientiarum & artium DNN. Studiosi.

Summa profecto ac immensa

DEI Ter optimi maximi benefi-

cia partim ad devotam ac religiosam recordationem, partim ad grati animi documenta, quævis mortalium jure merito obstringunt. Si enim (ut sensum si non verba primarii Romanorum oratoris retineam. Ingrati ille Cuculli nomen remque meretur, qui se ab homine quodam beneficia accepisse diffitetur vel dissimulat. Si rursus ingratorum bipedum auget coetum, qui nullum alicujus beneficiis molitur, redostimentum. Si denique omnem profus humanitatem solam & unicam gratitudinis capacem, exuisse, ille censendus. Qui obstipata ac sempiternæ, aliorum beneficentias mancipavit, oblivioni. Quam impiæ quæso ingratitude ille mortalis insimulandus erit qui se à supremo omnium rerum conditore maximis affectum esse beneficiis non profiteatur. Quam nefariorum ac sceleratorum hominum ille ascribi debet albo, qui ne quidem devota divinam beneficia profsequitur, memoriâ, quæ æviteris temporibus digne redosti-

Cic.

A 2

se non

Gen. 32.

re non potest. Præcipuè cum tot ac tanta sint ut nullus unquam mortalium, etiam si angelica instructus sit Eloquentia, ea ne quidem enarrare, nedum dignis laudum Encomiis deprædicare valeat. Quæ devotissimè quoque Patriarcha Jacob agnoscens, & piissimos mentis aculos, tum in virium suarum imbecillitatem, tum in divinorum beneficiorum ineffabilem multitudinè conjiciens, obstupefactus, exclamavit! Minores, sumus cunctis miserationibus tuis Domine. Ad quas ut etiam cum omnibus cœlestibus Spiritibus, ex omnium seculorum memoria à bonorum autore Deo in hominem profectas, enumerando ac deprædicando, non exigui alicujus hominis voce, contentione, latere, sed Cherubinatorum, Seraphinatorum, ac Angelorum lingvis, ardore, flamma opus fuisset. Quocirca venerabor eosdem religiosè silentio, & ut olim solertissimus Pictor, velo obumbravit, quod penicillo exprimi posse desperabat. Sic ego, ineffabilia ac infinita Dei beneficia, omni voce, omni laude, subilmiora, devota taciturnitate honorabo. Et unicuique saltem istud Dei optimi maximi beneficium, quod piissimè recordatione, submissoque cultu, præterito Michaëlis Festo, Sacro Sancta Ecclesia prosequèbatur, in medium producam. Producam, inquam, in medium, summum supremi Dei beneficium, quo nos deploranda sorte, ob scelus in ipsis etiam parentibus patratum, homines affecit. Dum nobis humi repentibus vermiculis, Sanctorum Angelorum tutelam & præsidium tribuit. Et simul maxima & plurima beneficia, quæ è tam fideli ac diligenti Beatissimorum Spirituum custodia, in universum genus humanum, ex immensa solius Dei Clementia, ac incomprehensibili providentia redundant, non tam ingeniosè aut eloquenter tam piè ac modestè, recensere conabor, verum cum vovere non possim, ut mihi digna, tanto beneficio obtingat oratio, tale enim votum, excedit ipsam mortalium sortem, nedum meam mediocritatem. Ideo jam à vobis omnium ordinum

num Auditores Honoratissimi, ardentissimis efflagito precibus, ut sermoni meo indiferto labenti, sub onere admirationis, facilem veniam pro vestra benignitate præbeat, bonumq; ad minimum in rebus arduis conatum, non improbetis.

HOmnes hoc fine à Deo omnium rerum creatore conditos, & in has terras oblegatos esse ut Dei & operum divinorum spectatores, immensorumq; ejus beneficiorū celebratores essent, neminem fore arbitror, qvī ausit ire inficiās. Ideo enim nobis, non eandem etiam qvā cœteris animantibus corporis figuram supremus omnium rerum conditor concessit, sed cum cœtera pecora prono cupore ad pastum abjecisset, nobis vultus erectos tribuit, ut nempe non tantū pulcherrimam hanc mundi machinam suspicere, sed etiam ex ejus admiranda fabrica verum Deum investigare, investigati nomen & facta innumeraq; beneficia in genus humanum collata, non solum privatim considerare, sed etiam publicè celebrare assuesceremus. Quod jam ipsū autorum concernit à quo ceu fonte uberrimo quodam, amplissima bonorum flumina, toto terrarum orbe spersa atq; diffusa, emanant. Hic nullus erit alius, nisi Deus benedictus in secula, quo nil perfectius nil præstantius nil jucundius uspiam reperiri potest. Qvī ipse enim omnia & super omnia & præter omnia est. Qvī ut exclamat Philosophus ipse est *δυναμίσχυε-
τατος καὶ δὲ εὐσπένετατος τῶν δὲ ἀδύνατων ἀπερὴ
δὲ καλίστος* h. e. potentia validissimus, decore formosissimus, vita immortalis, virtute præstantissimus. Hic ille est Deus, cujus infinitam essentiam aquila licet humanæ sapientię Aristot. videlicet c. 6. de mundo, non penetravit. Hic ille est, cujus divinitatem Evagrius, cum de ipsa alios tam prolixo ac temerario discursu, disputantes audivisset, æquæquam esse definiendam & rectissimè. Cum enim

Autor
Deus.

Scaliger

Aristot.

lib. de mū-
do cap. 6.

Soc. lib. 6.

Tripartita
Hist. c. 26.

*Cic. de Na-
tura
Deorum
Bruson. lib
2. cap. 6.*

omnes aliæ propositiones aut genus aut prædicatum aut speciem aut differentiam aut proprium aut accidens aut ex his compositam orationem habeant, nil horum profus reperiri potest, in divinitate ineffabili, non tam exiguis ac jejunis humanis dissertationibus, quam devota & modesta taciturnitate adoranda. Hic ille est Deus qui Simonidi ad instantiam Hieronis Tyranni, de Dei essentia deliberanti, tantò videbatur obscurior, quantò diutius ab ipso considerabatur. Hic deniq; est ille Deus, non solum dignitate majestate incomprehensibili, sed etiam liberalitate & beneficentia clarens, quæ tanta est ut ei similem invenire nequeas, licet omnia antiquitatis monumenta colligas & evolvas. Licet enim vel Titi Vespasiani vel Alexandri severi vel Dionisi vel Alexandri magni aliorumq; plurimorum Imperatorum beneficentiam, perpendas Trutines tecumq; examines. Ea nihilominus, cum immensis divinæ majestatis beneficiis collata, nihil erit, quam putidissima & sordidissima tenacitas, quibusdam, & quidem paucis contestata. Cum Deus benignissimus, non paucis nobis, sed omnibus, nomine mortalium excepto, quotquot unquam vivimus, & victuri. Non pauca, sed innumera contulit beneficia. In nos omnes, qui servi in fideles & prodigi fuimus, qui bona in creatione divinitus nobis concessa perdimus, qui nos immorigeros filios exhibuimus qui jussa & voluntatem patris cœlestis sprevimus, qui suggestionibus Diaboli canisq; nostræ pravis concupiscentiis obtemperavimus: nobisq; inde gravissimas pœnas attraximus. Qui in Adamo, ubi ille cecidit, cecidimus qui in eodem, ubi ille periit, perimus, qui in locum imaginis, imaginem Diaboli substituímus, qui sapientiam, justitiam, primævamq; integritatē, naturā facti filii iræ & mundi de immundo concepti semine penitus dilapidavimus. In nos omnes in quam totam suam munificentiam totamq; quasi profudit clementiam. Quid satis quidem luculenter in hoc eluces-

elucescit, quod hominem ad imaginem suam formaverit, eiq; omnia creata subjecerit, quod depravatam penitus & lapsum per filium suum unigenitum vindicem libertatis humanæ, ab æterno interitu redemerit, quod eundem è Diaboli faucibus eriperit cœlestiq; illi ac sempiternæ hæreditati à quâ jam ob peccata seclusus fuerat redonavertit. Quod eidem Spiritum Sanctum unicum animarum solatium, unicæ afflictæ mentis delicias impertierit. Quod deniq; plurima se inferiora in sui nominis gloriam, creata, visibilia ac invisibilia, imò & se ipsum totum munificentissimè homini communicaverit, illumq; ipsum innumeris beneficiis mactaverit, de quibus antequam digne verba facere inciperem, dies citius memet deficeret, & ante diem, (ut Poetæ verbis utar) clauso componeret vesper olimpo. Verum enim vero, non minus in hoc patebit luculentissimum divinæ liberatitatis documentum. Quod nempe tot purissimorum & ab omni labe corporeâ secretorum Spirituum myriades, non solum in nominis sui sacratissimi celebritatem, sed etiam in ministerium & officia hominum creavit. Qui non obstante angelicæ suæ naturæ eminentia; nobis & quibus nobis? ex embecillo corpore compactis, fragilibus, nudis, suapte naturâ inermibus, alienæ opis indigentibus, ministeria saluberrima ac fidelissima, exhibent ac hocce elapso anno exhibuerunt. De quibus non omnia (quod *advant*) sed præcipua hac vice & quidem breviter attingam, industriosq; ac solertiores emulabor pictores, qui cum in exigua tabella, magnam aliquam rem depingere volunt, non omniâ promiscue, sed præcipua penicillo exprimunt. Verba certè defunt immenso huic Dei beneficio, qui angelicos ministros, sacratissimos illos Spiritus suppeditavit, propter eos, qui hæreditarem capiunt salutatis, uti totius orbis terrarum orator disertissimus, Epist. Heb. cap. 3. egregiè differit. Mera gratia est, quod maximus mundi opifex nobis an-

Heb. 3.

Pf. 91. bis angelicos Spiritus velut nostræ vitæ custodes adjunxit, & quod (ut cum Psalmista loquor) Angelis suis mandavit de nobis ut custodiant nos in omnibus viis suis, ut nos in manibus portent propriis, ne forte vel minimo pedis digito ad lapidem impingamus. O quantam nobis ut cum Divo Bernhardo, devotè angelorum mandato Dei custodiam *Serm. 8.* perpendente, exclamem, quantam, inquam, nobis Divinam hocce munus debet inferre reverentiam, afferre devotionem, conferre fiduciam, pro præsentia reverentiam, pro benevolentia devotionem, pro Custodia fiduciam! O quam magna, ut cum Hieronimo dicam, dignitas animarum fide-
Hieronim. sup. Mat. 8 rum, ut unaquæq; habeat ab ortu nativitatis in custodia sui angelum deputatum. Quemadmodum quidam Poeta Christianus cecinit, grandis honos animæ est, quod quævis una ministrum custodemq; sui, de caelo, nata sit unū. Et quæ jam quæso reformidabit homo pericula, si divina providentia, corū Spirituum stipetur cœtu quorum vel ipsum vocabulū non tam naturæ quàm officii esse eleganter in Homoliis
Gregorius in Homol. Gregorius affirmavit: dicens Sanctos illos angelos, cœlestes patriæ Spiritus, semper esse Spiritus, sed semper angelos vocari nequæquam posse. Angeli enim vocantur dum minora annuntiant, Archangeli dum suprema manifestant, & tūm à Græco ἀρχῶν, quod Principem, tūm ab ἀγγέλλω quod nuntio significat, principes, ac primarii nuntii appellantur. Et hinc etiam aliqui specialia ut Michael, Raphael, Gabriel nomina sortiantur, illis nihilominus nil aliud quam digesta munera sibi cœlitus demandata, quam singulares sibi à Deo destinata actiones designantur. Omnes vero & singuli
Isidorus de summo Bono. Berhard. serm. 12. in Pf. 91. sunt ministri Dei & ex divino mandato ministri nostri, sunt corporum nostrorum tutores, sunt ut Isidorus pulcherrimè recenset, sunt inquam, Boni angeli ad ministerium humanæ salutis deputati, ut cuncta administrent & regant omnia jussu Dei, qui non est contentus fragilitate murorum, sed ipsis hominum custodibus, angelicam custodiam supponit

ponit, sunt excubitores vigilantissimi, sunt viribus divinis
 præditi, ut ne minimo, etiam in minutissimis, nemo ho-
 stium nostrorum, quibus undiqvæ; & undiq; simus cir-
 cumdati, resistere possit. Sunt deniq; innumeri & innu-
 merabiles Spiritus, ut non tantum supremam illam do-
 mum, supremam illam civitatem, nec manibus factam, sed
 solo verbo Dei fabricatam, repleant, sed etiam humanum
 supergrediantur intellectum, qui sua tenuitate innumeram
 eorum multitudinem comprehendere non valet. Qui si
 lateri nostro ab ineffabili Dei benignitate non fuissent de-
 mandati & ipsi non tam strenue ac fortiter salutem atq;
 incolumitatem nostram propugnarent, & Deus benedictus
 nostram carnem non refrenaret. Quomodo per Deum im-
 mortalem, tam potentibus, tam virulentis hostibus, resiste-
 re possemus. Equibus jam primum locum obtineat, hostis
 ille quem intra nos fovemus, caro videlicet, è veteris pec-
 catoq; originali, depravati Adami sanguine compacta, quæ
 suis delictis, Cupiditatibus, adversus Spiritum continuo di-
 micat, quæ cum eo, quovis momento obstinate collucta-
 tur, quæ capitales cum eodem dissensiones exercet. Dum
 nimirum caro, fatente Bernhardo, est misera, cæca, stulta,
 non quærens consolationes, sed desolationes: Spiritus
 verò sçavis & promptus & ad quævis Spiritualia ob-
 seqvia propensissimus. Dum quoque juxta venantii Ho-
 norii opinionem. Caro de terra profecta, terrena curat
 Spiritus de cælo originem trahens in sola cælestia sedulo
 incumbit. Et quis se tam contagioso hosti opponere pos-
 set, nisi summi nostri Dei excubiis, sensum humanæ infir-
 mitatis excedentibus, muniretur. Secundum jam locum ha-
 beat mundus, totus in maligno positus & vel magnis affli-
 ctionibus piorum mentes premens vel fucatorum Blan-
 dimentorum illecebris Seducens. Mundus, in quam, qui ut
 Augustinus inquit, infidelibus plenus est sicut area
 paleis & frumentis & sicut arbor foliis & pomis.

*Primus
 hostis
 Bernb.
 Venantius
 Honorius
 clementia-
 nus in ex-
 positione
 orationis
 Dominica*

*Secundus
 hostis.
 Augustin.
 Johann.
 cap. 16.
 Hic Tract. 95.*

B

ille

Bernhardus in sermone. ille hostis est, in quo iudicio Bernardi de mundo, in quo inquam, malitiæ plurimum, in quo sapientiæ modicum, in quo omnia sunt viscosa, omnia lubrica, omnia operta tenebris & obsessa laqueis, ubi periclitantur animæ & affliguntur corpora, ubi omnia vanitas, & afflictio Spiritus. In quo illi, qui sua corda mundo devoverunt, qui suas spes in ipso fixerunt; illi inquam infelices ejus amassi, miserimè seducuntur & tandem in funestum exitum præcipitantur.

Bernhardus libro Meditationum. Quem devote perpendens prædictus Bernardus, quærit & exclamat! Dic mihi ubi sunt amatores mundi, qui ante pauca tempora nobiscum fuerunt? nil ex iis remansit, nisi cineres & vermes. Attende diligenter quid sunt & fuerunt, sicut tu comederunt & biberunt, riserunt, duxerunt in bonis dies suos & in puncto ad inferna descendunt. Hic caro eorum vermibus, illic anima eorum ignibus deputatur, donec rursus in felici collegio colligati sempiternis ignibus involvantur, qui socii fuerunt in vitiis, socii erunt in pœnis, una namque pœna illos implicat, quos unus amor in crimine ligat. Videtis? perversum iniquissimi hujus hostis, mundi videlicet ingenium, videtis? quibus miseros mortales involvat cladibus & quam deplorandam suis clientibus mercedem tribuat, adversus quem omnipotens æternusque Deus, ANGELICOS & sacratissimos hosce ministros ad nos amandavit, ut nempe omnes fraudes, quas nobis struit declinemus, & ejusque malitiam ac indignationem superemus.

*1. Pet. 5.
Ps. 5.
Gen.*

Jam in apricum producendus est hostis omnium teterrimus; perniciosissimus, impudentissimus, nempe Diabolus dominator illic aeris, qui quotidie ut leo rugiens nos circumit, quærens, quem devoret, & à quo quicquid mali in mundo reperitur, originem trahit, illumque solum autorem agnoscit. Et quis teterrimum dubitat? qui Homicida à principio fuit conditi hominis, qui transformans se in angelum lucis,

lucis dolose & callidè primam matrem nostram, quam natura sexuque infirmiozem agnoerat, aggressus, eandem defraudavit. Non immerito cum Gregorio, jumentum, *Gregorius* Draco, Avis nuncupandus; qui tribus nefandis flagitiis; *lib. 33. Melicium.* luxuria videlicet ut jumentum, nocendi malitia ut Draco superbia ut avis non solum tentare sed etiam expugnare conatur. Quis autem Diabolum, quicumque sani incipitis est perniciosissimum esse ambigit? qui acutis ignitarum tentationum Spinis, fragrantissimum fidei lilium compungere & radicitus extirpare annititur. Et mehercule fat luculentum exitialis ac malitiosissimæ naturæ suæ in primis parentibus nostris, in Paradyso constitutis, edidit documentum, quos radicitus perdidit, ut perdit æternum perire cogentur, nisi Jesus Christus summo è cœlestis Patris throno missus, ex nostra miseria ad nos liberandos descendisset. O stupendam & pestiferam Diaboli malignitatem! Quam accuratius Augustinus examinans, inquit, quid pravius? quid malignius? quidvè adversario nostro nequius? qui possuit in cœlo bellum, in paradiso fraudem, *Augustinus in sermon.* odium inter primos fratres & in omni nostro opere Zizania *communi serm. 4.* seminavit. Nam in omni commestione posuit gulam, in generatione luxuriam, in exercitatione ignaviam, in conversatione invidiam, in gubernatione avaritiam, in correctione iram, in præfulatu seu dominatione superbiam. In corde posuit cogitationes malas, in ore posuit locutiones falsas, in membris operationes iniquas, in dormiendo ad somnia turpia, in vigilando ad prava opera movet, lætos ad dissolutionem, tristes ad desperationem movere contendit. Quis denique hunc Cacoðæmonem impudentissimum esse ibi inficias? qui nulli hominum parcit, qui ipsissimum servatorem, versipelli tentatione adoriri non erubuit. *Matt.* Dicens hæc omnia tibi tradam si me adoraveris, cum ne culmus quidem ipsi in toto terrarum orbe proprius fuisset. O impudentissimum nequam! nec loco à devotis ac religiosis

ligiosis mentibus donandum, sed juxta Christi nostri servatoris & salvatoris exemplum, ardentissimis precationū spiritibus ab omnibus Christi cultoribus repellendum. Qui si in quem, certe in eum, quem insignibus animi dotibus, magnisq; virtutibus conspicuum animadvertit, suam exercet crudelitatem. Quemadmodum enim latro, illis saltim infidiatur, quibus opes affatim suppetunt, sic Diabolus eos, qui maximis & raris virtutibus velut preciosis animi thesauris abundant, infectatur, illorumq; interitu ac pernicie summopere delectatur. Quem, ut & alios prædictos horrendosq; hostes, quis à semet abigere? quis de illis triumphum reportare posset? si sanctissimorum Spirituum tutelâ præfidiq; distineretur: Etsi ab eorum ope & opera suppetias adversus hosce hostes non assequeretur. O itaq; summè necessariam angelorum assistentiam! O maximè salutarem eorundem custodiam! virtutibus nostris, è quibus miram angelicæ mentes capiunt voluptatem, diligenter conservandam.

Quorum cura, quam pro nobis hominibus in terris agunt, ut eò magis conspicua reddatur & elucescat, quæso respiciamus & aliquanto exactius tres Hierarchias consideremus, & certe haud levem sed maximam Angelorum curam ac diligentiam deprehendemus. Nam quod statum imprimis ECCLESIASTICUM concernit, conservât sacratissimi ministri summum ~~illum~~ ^{verbum}, qui est verbum Dei, superius universo mundo, antiquius omnibus creaturis, per quod omnia è nihilo creata fuerunt. O quanta per Deum verbi hujus necessitas! Quod ut Dio Chrysostomus ait: Est ostium nos ad Deum ducens & ejus cognitionem nobis aperiens, est ostium firmissimū hæreticos arcens & in toto constituens, neq; nos modo velimus aberrare permittens: Quod ostium nisi infringamus, nunquam nos inimici nostri poterunt expugnare. Per hoc enim ostium & Pastores & omnes alii ingredientur in ovile. Quis itaq; non desideraret thesau-

Status Ecclesiasticus.

thesaurum hunc omnis scientiæ & sapientiæ? quis non optaret sapientiæ floribus pasci & vivifontis haustibus irrigari? Quanta vero ejusdem verbi utilitas. Hanc nobis ab oculos ponit sacra scriptura clamans. sicut pluvia irrigat terram ut fructum proferat, sic doctrina hominem, ut justitiam operetur. Sicut stellas in cœlo non exstingvit nox; sic mentes fidelium in hærentes firmamento verbi Dei non vincit iniquitas. Ex hoc verbo tanquam ex scaturigine fluit & hauritur Salutaris de Dei essentia & volûtate cognitio; Sine qua omnis scientia ignorantia, omnis vita vanitas, omnis actio Peccatum, omnis conatus error, sine qua nullum datur in religione directorium, nullum in fide suscitabulum nullum in spe & charitate alimentum, nullum in cruce solatium, nullum in vita gaudium, nullum in morte refrigerium. Hac salutari cognitione qui careat, summo bono Ente omnium Entium optimo Deo carent. In quo tanquam in cardine salus nostrarum animarum vertitur, uti psa veritas Christus apud Johannem contestatur. Quod itaque rem tam preciosam, rem in æstimabilem verbum nempe Divinum Spiritus Angelici tam operose tueantur, quod immenso suo valere omnia mundi Gazophylatia superat. Quis id nisi abominandæ impietatis homo, maximo Dei beneficio non imputabit? Quis denique Angelorum tutelam grato ac devoto non prosequatur pectore, adeo in statu Ecclesiastico conducibilem. In quo optimi hi ac fidelissimi Spiritus, conservant insuper & custodiunt, pios ac fideles Ecclesiæ Doctores, qui populo mandatum & voluntatem Dei ex verbo suo revelant, iisque viam æternæ salutis demonstrant, contra verò mendacia Diaboli, qui mendax est & pater mendacii & organorum ejus reprimunt, ne autorem verbi contumalia afficiant, verbum sempiternæ in columnitatis obscurent & cœlesti illa veraque patria ad quam piorum vota collimant abducant.

Si statum spectemus **POLITICUM**; itidem hi sacra-
tissimi *Status Politicus.*

tissimi Spiritus conservant & custodiunt pios gubernato-
 res, Reges ac Principes; adhaerent semper, lateri eorum, illo-
 rum dicta, facta, consilia ad bonum dirigunt, illos in pericu-
 lis infinitis, quibus hi sunt expositi, potenter defendunt;
 sunt profecto veluti milites praesidiarii, qui rationem publi-
 cae salutis habentes cavent, ne quid detrimenti Respubli-
 ca patiatur. E quibus unus nempe angelus Domini,
 cum Rex Ezechias in iustè pateretur, in castris assyriorum in
 una nocte centum octoginta quinque millia mortalium ma-
 ctavit. E quibus alter, apud Danielum, contra Regem Per-
 sici regni pugnasse & adjurum Michaelae ex principibus praes-
 tantissimis uno, victoriam de Rege Persarum obtinuisse,
 confitetur: ne dicam de aliis Regibus, Principibus, pro qui-
 bus hi sacratissimi Spiritus, contra tyrannorum potentiam
 fortissimas conserverunt manus, pro quibus acriter atque a-
 lacriter decertarunt, uti passim tam sacrae quam Prophanæ
 historiae contestantur.

*Status Oe-
 conomico.*

Si ad extremum statum OECONOMICUM mentes
 nostras convertamus, & in hoc non minore cetera ab angelis
 sagacitatem adhiberi deprehendemus, hi etenim castra me-
 tantur circa timentes Dominum; Hi parvulos curant; Hi
 adultos in viis suis h. e. in vocatione sua custodiunt; Hi ex
 hac caduca decedentibus vita praesto sunt, illisque strenuas
 contra insulens Diabólicos praebent suppetias. Exclama-
 bo liberè cum Divo Bernardino de Sermone in Ps. 91. in quiente:
 adsunt Angeli & adsunt tibi, non modo tecum sed etiam
 pro te, adsunt ut protegant, adsunt etiam ut profint! Et qui
 quæso Lothum cum Deus civitates Sodomam & Gomorram
 igne & sulphure subverteret, ex flammis ultricibus salvum
 eduxerunt? Spiritus Angelici. Qui viros tres à Rege Ne-
 bukadnezare victos & in medium ignis projectos Serva-
 runt, ita ut ne capillus capitis eorundem, inflammatus fue-
 rit, nec odorem ignis ullum spiraverint? Spiritus Angelici.
 Quinam ora Leonum obdurarunt, ne quid Danieli in fo-
 yeam

*Bernhard.
 sermon. 10.
 in Ps. 91.*

veam eorum coniecto, nocere potuerit? Spiritus Angelici.
Qvi petrum catenis vinctum cinctumq; militibus solverunt
& ex carcere salvum eluxerunt? Spiritus Angelici. Qvi
sunt qui tot scelera tot dedecora à nobis avertunt? Spiritus
Angelici. Qvi sunt, qui è bellis truculentissimis Respu-
blicas vindicant? Spiritus Angelici. Qvi sunt, qui regna,
urbes, oppida, pagos, homines ab omnibus calamitatibus
periculis, infortuniis, mandato Dei præservant? Spiritus
Angelici. O in gentem amorem, quo nos prosequuntur bea-
tissimæ mentes! Et O summam dilectionem charitatis divi-
næ! quæ ut mellifluus ille Bernhardus scribit super Ps. 91.
(Angelis suis madavit de te) quis? quibus? de quibus? &
quid mandavit? Deus mandavit & angelis suis mandavit,
Deus de nobis mandavit, Deus ut custodiant nos in omnibus
viis nostris mandavit.

*Bernb. scri-
per Ps. 91.*

Hunc nos jam pro tanto beneficio- ante sermonis hu- *Conclusio.*
jus Epilogum submississimè veneremur. Huic, pro san-
ctorum Angelorum custodia, hoc elapso anno nobis præsti-
ta, gratias, quantas concipere possumus, agamus & ardenti-
bus porro votis, verisq; gemitibus, supplices obsecremus,
ne nobis ob nostram ingritudinè aut impietatem, Ange-
licorum horum ministrorum tutelam proficuam, tutelam
suavem & jucundam adimat. Et ne ad tantum redigamur
infortunium, ne à tam dulci ac conducibili Angelorum
consortio divortium faciamus, vivamus in poenitentia, quia
gaudium est in cælo & coram Angelis, vel unico peccato-
re resipiscente. Agamus vitam, virtutibus quibus sum-
mopere angeli delectantur, conspicuam. Caveamus omnia
scandala in vero timore Dei, nihilq; magis quàm peccata &
flagitia detestemur, à quibus, maximopere abhorrent hi
Spiritus cœlestes, deputati in hac misera vita ministerium,
ut eosdem, in illa æviternè nulloq; felicitatis modo cir-
cumscripita vita, indivulsos in omnem æternitatem socios
habea-

Hæc domos, urbes, tua templa, gentes
Et tuæ legis monumenta tota
Et bonos mores abolere tentat

Funditus omnes.

Interim sed nos regie Angelorum,
Quæ ducem Christum sequitur, Cæterva
Atq; grassantis reprimit cruenta

Arma Draconis.

Angeli Lothon Sodomæ ruentur
Inter infestos Eliseus hostes
Angelis cinctus nihil eximescit,

Bellica signa.

Tutus est inter medios leones
Angelis septus Daniel Propheta:
Sic regie Semper Deus his ministris

Omnia nostra.

Hoc tuum munus celebramus una,
Et tibi noster chorus Angelique
Gratias dicunt simul accinentes

Conditor alme.

Et tuo templo vigiles, ut addas
Angelos semper, populoq; gnati
Qui tui verbum colit obsecramus

Pectore toto.

Aliud ἐὺχαριστῶν pro fidelissima Angelorum Custodia quoti-
diè à pijs mentibus intonandum, ab AUTORE in hanc
materiam compositum.

VArniaca Musa paulo majora sonate
Ter sancto Jovæ quod finxerit agmina pura
Non frustra ut volitent summi per culmina Cœli
Sed foveant sanctum per tot mala secula verbum.

G.

Et

Et celebrent summum coeli terræq; Monarcham,
Atq; piis simul ut præstent sua munia Tanto!
En chorus hic castus præstat qveat ut mala semper
Et technas satanæ procul hinc proscribere cunctas.
Qvi qverit teste rapido ut nos devoret ore.
Qvi struit infidias nobis in retia panfa.
Qvo trahat & tractos, tenebris submergat opacis
Orci: qvi spargit tristissima semina sæva
Iræ, quæ tangunt & angunt corda piorum,
Nevè igitur nobis hostis noceat malus hicce,
Angelicæ turmæ circumstant undiq; nostra
Nosq; tegunt, ne astute animam cum corpore lædat.
Propterea grates canimus tibi summe Jehova
Tu rege, defensa porro nos & bona nostra
Et chorus Angelicus nostris à partibus adstet.
Ne mala nos lædant dira Contagia pestis
Ne male svada fames corrumpat corpora neq;
Mavors disturber divi præconia verbi
Sic dabimus merito, meritas pro munere grates
Teq; Deum nostrum, celebrabimus ore animoq;.

OMNIA AD SOLIUS DEI GLORIAM.

Ad Eximium & Doctissimum Dn.

JOHANNEM HUNTEMANNUM,

Philos. candid. & SS. Theol. Studiorum in-
dustrium, perorantem.

De

ANGELIS.

A DAMUM terrere acies potuere Cherubim:
Dum Paradisiacis exulat ille Rosis.
Et te non terrent laminæ, flammæq; Seraphim:
quin potius flammæ, castra Dei, loqveris?

Ang.

*Angelicæ turmas, virtutes, crede, loquendo,
JANE, brevi terris, Angelus ipſus eris.*

Honori & amori L. M. Q.
Augustus Varenius, S S. Theol. D.
P. P. & Univ. Rostoch. Rector.

*ἄνευ φάνητος ad Pereximum Dn. Huntman-
num, cum de Angelis peroraret, rapim ex Holla-
riâ missa.*

Differit, atqve theses Doctè defendit amicus
HUNTMANNUS solers Pieridum soboles.
Quicquid Aristoteles statuit, proponere promptè
Assolet hic noster, cætera spernit ovans.
Nunc Oratoris munus benè sustinet, atqve
De Sanctis geniis verba polita refert.
Hinc te circumstat geniorum sancta caterva
Dirigit & gressus, ne tibi quis noceat.
Macte istoc studio, tandem patriamqve revise
Præstans Orator, Philosophusqve bonus.

*Christiano Woldenbergio,
Phil. & J. U. D. & Prof.*

Gnaviter ut Sophicos urges, Huntmanne, labores;
Sic quoq; Theologiæ non sine laude vacas.
Dum nobis tradis de cæli gente beatâ
Sermonem suavem; hinc charus eris Patriæ.
Perge, velut pergis, Tibi sic Phœbeia laurus
Pascitur, ipse tuum tinget Apollo caput.

gratulab. deproperabat.
M. Jonas Emmenius, Lubec.

Ad

Ad Eruditissimum
DN. JOHANNEM HUNTEMANNUM,
commensalem honoratissimum publicè
de ANGELIS
perorantem.

Alt expetendus est Viro solers labor,
Aut deserendum laudis & fama bonum.
Tentanda quippe est, qua Te humo tollas, via, &
Victor Virum per ora per vagarier
Possis. Bonam gratamur HUNTMANNO, modò,
Mentem conatusq; optimos, dum differit
Cœlestem, turmarum Ordines, Vires, Decus
Custodiam; magis Dei clementiam,
Cui servit omnis Spiritus; quem Principem
Regemq; maximum *Cherubim* supplici,
Facie colunt, Venerantur, atq; adorant; cui
Et supplices *Seraphim* fiunt, Non desine
Re altius per Gloriam potentiæ
HUNTMANNE, veram sic Tibi famam paras,
Ipsusq; Nominis boni non Angelus
Eris Malus. Laudem LABORI spondeo.

M. Gregorius Michaël.

Laurus erit, *doctum quo cinget tempora Apollo,*
Et Tua quo cinget tempora Laurus erit;
Sic Tuam virtus meruit, *notissima Varo*
Perge! Deus studium prosperitate beet.

Doctiss. Dn. Commensali, de Angelis
peroranti deprop.

Johann. Kellerhaus, Lipp. Westph.

FINIS.

*Hic domos, urbes, tua templa, gentes
Et tue legis monumenta tota
Et bonos mores abolere tentat*

Funditus o

*Interim sed nos regit Angelorum,
Quæ ducem Christum sequitur, Caterua
Atq; grassantis reprimi cruenta*

Arma Dre

*Angeli Lothon Sodoma ruentur
Inter infestos Eliseus hostes
Angelis cunctis nihil eximefcit,*

Bellica fig

*Tutus est inter medios leones
Angelis septus Daniel Propheta:
Sic regit Semper Deus his ministris*

Omnia no

*Hoc tuum munus celebramus una,
Et tibi noster chorus Angelique
Gratias dicunt simul accinentes*

Conditor

*Et tuo templo vigiles, ut addas
Angelos semper, populog gnati
Qui tui verbum colit obsecramus*

Pectore

*Aliud εὐχαριστικὸν pro fidelissima Angelorum
diè à piis mentibus intonandum, ab AUTOR.
materiam compositum.*

VArniacæ Musæ paulo majora sonat
Ter sancto Jovæ quod finxerit agmi
Non frustra ut volitent summi per c
Sed foveant sanctum per tot mala s

G.

